

เข้าสู่บทปฏิบัติการ

การจัดทำเจตนารมณ์ของกฎหมายป้องกันการทารุณกรรม
และการจัดสวัสดิภาพสัตว์แห่งชาติ

19 – 20 มีนาคม 2548

ณ อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ จ.นครราชสีมา

ดำเนินการ

โดยคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

และสมาคมป้องกันการทารุณสัตว์แห่งประเทศไทย
(TSPCA)

ปฏิบัติการที่ 1 กฎหมายกับสวัสดิภาพสัตว์ของประเทศไทยในปัจจุบัน

- 1.1 คิดคนเดียว
- 1.2 คิดเป็นกลุ่ม
- 1.3 นำเสนอ

ปฏิบัติการที่ 2 กฎหมายและการส่งเสริมสวัสดิภาพสัตว์ของประเทศไทยที่มุ่งหวังในอนาคต

- 2.1 คิดคนเดียว
- 2.2 คิดเป็นกลุ่ม
- 2.3 นำเสนอ

ปฏิบัติการที่ 3 กลยุทธ์ในการคุ้มครองและส่งเสริมสวัสดิภาพสัตว์ของประเทศไทย

- 3.1 คิดคนเดียว
- 3.2 คิดเป็นกลุ่ม
- 3.3 นำเสนอ

ประชุมปฏิบัติการ 1 สภาพความเป็นจริงในปัจจุบัน

ภาพแบ่งกลุ่ม

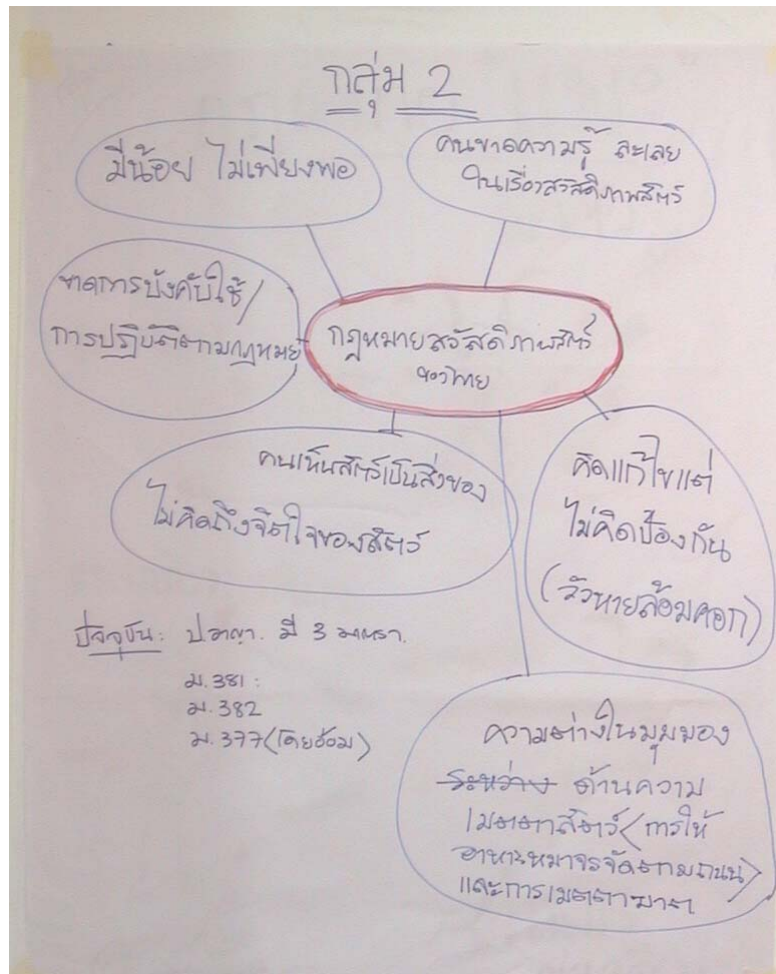
สรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับกฎหมายกับสวัสดิภาพสัตว์ของประเทศไทยในปัจจุบันจาก
ผู้เข้าร่วมสัมมนาทุกกลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1

- กฎหมายอ่อน ไม่มีการบังคับใช้
- ต่างคนต่างคิด บุคคลที่เกี่ยวข้องมีมุมมองที่แตกต่างกัน
- ไม่มีกรอบในการจัดทำกฎหมาย แทนที่จะช่วยเหลือสัตว์ ก็จะกลายเป็นการทำร้ายสัตว์
ในบั้นปลาย

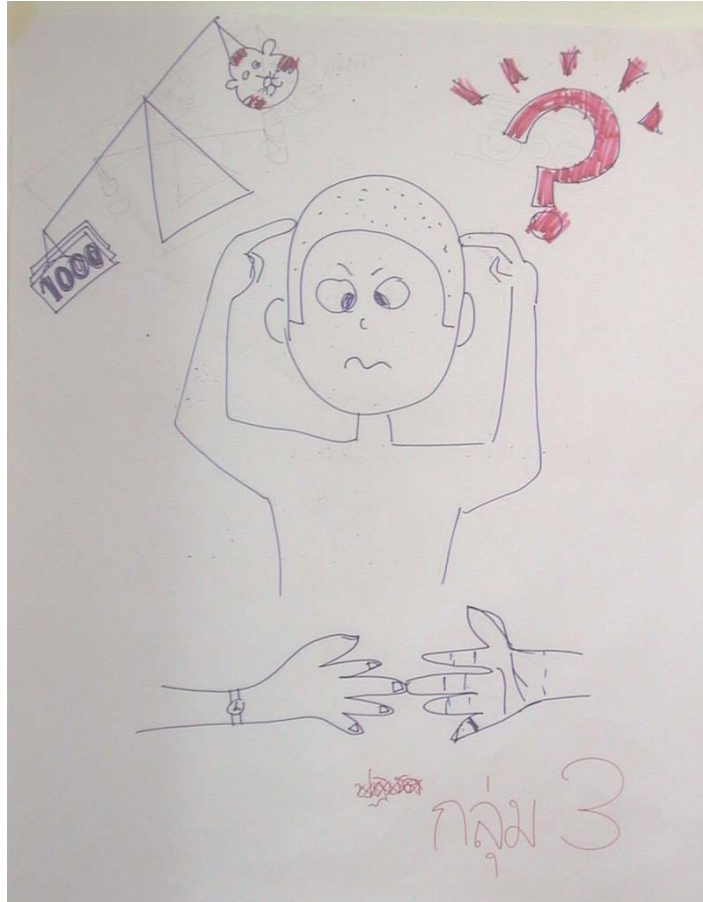
กลุ่มที่ 2

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองสัตว์ในเบื้องต้น มีอยู่เพียง 2 มาตรา คือ มาตรา 381 และมาตรา 382

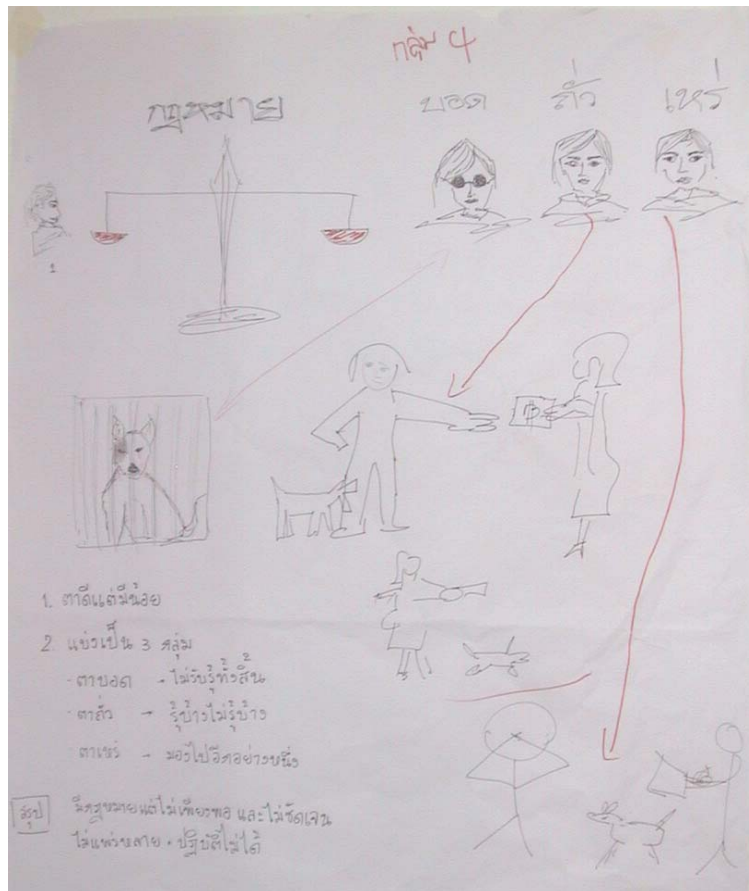
- กฎหมายมีน้อย ไม่เพียงพอและไม่ชัดเจน เช่น กระทบทำทารุณคือทำอะไร ซึ่งสัตว์แพทย์ควรเป็นผู้กำหนด
- ขาดการบังคับใช้ ประชาชนขาดการปฏิบัติตามกฎหมาย ควรใช้มาตรการเสริมจูงใจ หรือใช้มาตรการทางสังคม
- คนเห็นสัตว์เป็นสิ่งของ ไม่เห็นคุณค่าของสัตว์ (กฎหมายแพ่ง บอกว่าสัตว์เป็น อสังหาริมทรัพย์ ใช้หลักการตามหลักของกรรมสิทธิ์ กำหนดความรับผิดชอบในตัวสัตว์ ถ้า สัตว์ก่อเหตุละเมิด เจ้าของสัตว์ต้องรับผิดชอบ)
- เป็นลักษณะวิหยาญล้อมคอก เช่น เอาอาหาร ไปเลี้ยงสุนัขจรจัด ไม่ได้คำนึงถึงชุมชน

กลุ่มที่ 3

- การล่าและการค้าสัตว์ป่ามีลักษณะแบบลัทธิบริโภคนิยม คือ หากสัตว์มีจำนวนมาก มูลค่ามาก ก็จะมีการค้าสัตว์มาก
- การบังคับใช้กฎหมายไม่เข้มงวด
- ขาดความร่วมมือกันระหว่างหน่วยงาน ควรจัดความแตกต่างในหลายๆ หน่วยงาน ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐเอกชน องค์กรอิสระต่างๆ
- การขาดความเข้าใจของประชาชนในด้านกฎหมาย เช่น การทารุณสัตว์ การครอบครอง สัตว์ป่าคุ้มครอง ควรมีการดำเนินการในระยะยาว เช่น การให้ความรู้กับประชาชน

กลุ่มที่ 4

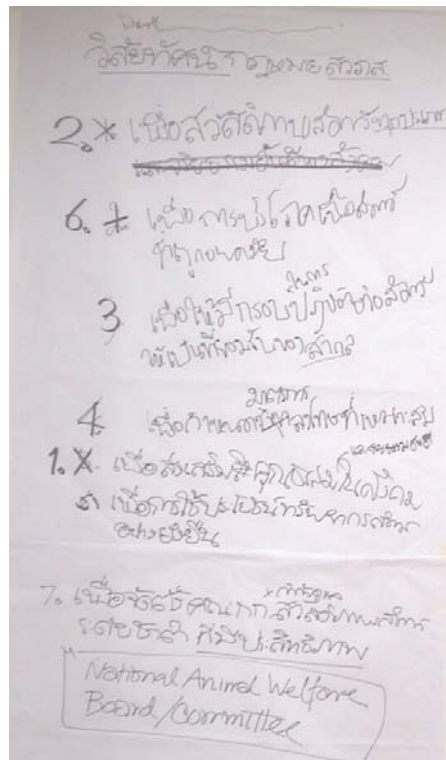

- คนที่รู้เรื่องกฎหมายเกี่ยวกับสวัสดิภาพสัตว์มีจำนวนน้อย ปฏิบัติได้ในคนกลุ่มน้อย โดยสามารถแบ่งคนได้เป็น 3 กลุ่ม คือ
    - กลุ่มคนตาบอด คือ ไม่รู้ไม่เห็นไม่สนใจ เช่น ไม่รู้ว่าจะแจ้งองค์กรใด คนส่วนใหญ่จึงไม่ยอมรับรู้
    - กลุ่มตาอ๋ว รู้บ้างไม่รู้บ้าง ไม่แน่ใจว่าสามารถแจ้งความได้หรือไม่
    - กลุ่มตาเข้ เห็นแต่ทำเป็นไม่เห็น
- ดังนั้น จึงควรมีการออกกฎหมายให้ชัดเจน ให้ประชาชนได้รับรู้อย่างกว้างขวาง

ประชุมปฏิบัติการ 2 สภาพที่มุ่งหวังในอนาคต

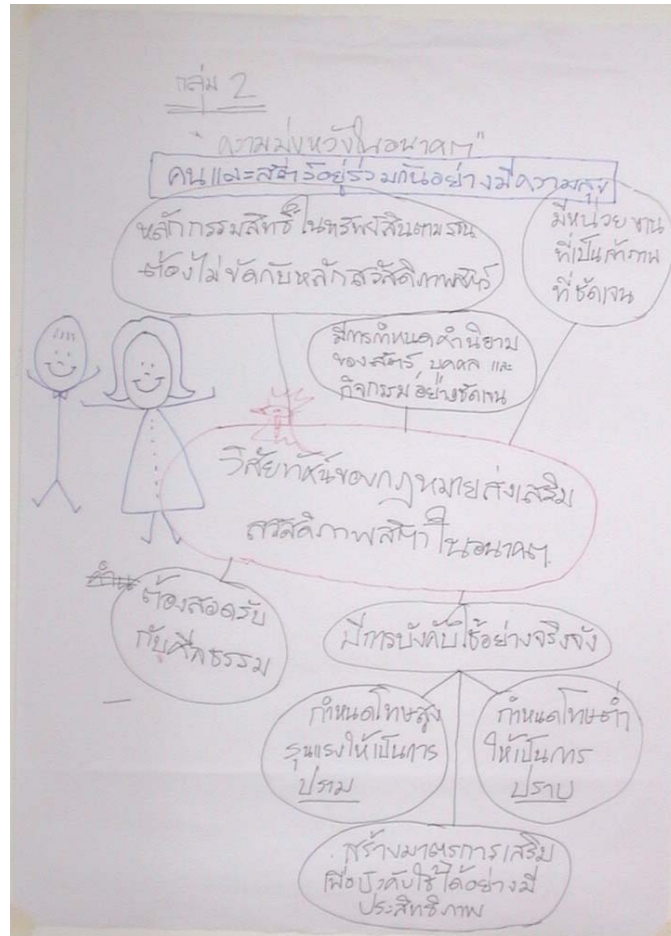
สรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับกฎหมายและการส่งเสริมสวัสดิภาพสัตว์ของประเทศไทยที่มุ่งหวังในอนาคตจากผู้เข้าร่วมสัมมนาในกลุ่มต่างๆ ดังนี้

กลุ่มที่ 1

- เพื่อวิสัยทัศน์ในการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมอันดีให้กับคนในสังคม
- เพื่อให้มีสวัสดิภาพในสัตว์ทุกประเภท เช่น สัตว์เลี้ยง สัตว์ป่า สัตว์เศรษฐกิจ สัตว์แสดง ต้องกำหนดว่าแต่ละประเภทต้องคุ้มครองอย่างไร ซึ่งสัตว์บางตัวอาจเป็นได้หลายประเภท ต้องกำหนดให้ครอบคลุม
- เพื่อให้มีกรอบในการปฏิบัติให้เป็นที่ยอมรับเป็นมาตรฐานสากล
- กำหนดมาตรการลงโทษให้เหมาะสม ยืดหยุ่น เพียงพอแต่ต้องมีความรัดกุม
- เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการใช้ทรัพยากรสัตว์อย่างคุ้มค่า ไม่มองว่าสัตว์เป็นสิ่งของ
- เมื่อปฏิบัติต่อสัตว์ถูกต้อง สัตว์ก็จะไม่มีโรคและไม่เกิดโรคระบาด
- กฎหมายสวัสดิภาพสัตว์เป็นกฎหมายใหม่ หากออกกฎหมายมาแล้วไม่มีผู้กำกับดูแล ชี้แนะผู้ปฏิบัติหรือหน่วยงานเรื่องเกี่ยวกับสวัสดิภาพสัตว์ อาจทำให้เกิดความไม่เป็นธรรมได้ จึงต้องมีการจัดตั้งคณะกรรมการแห่งชาติขึ้น

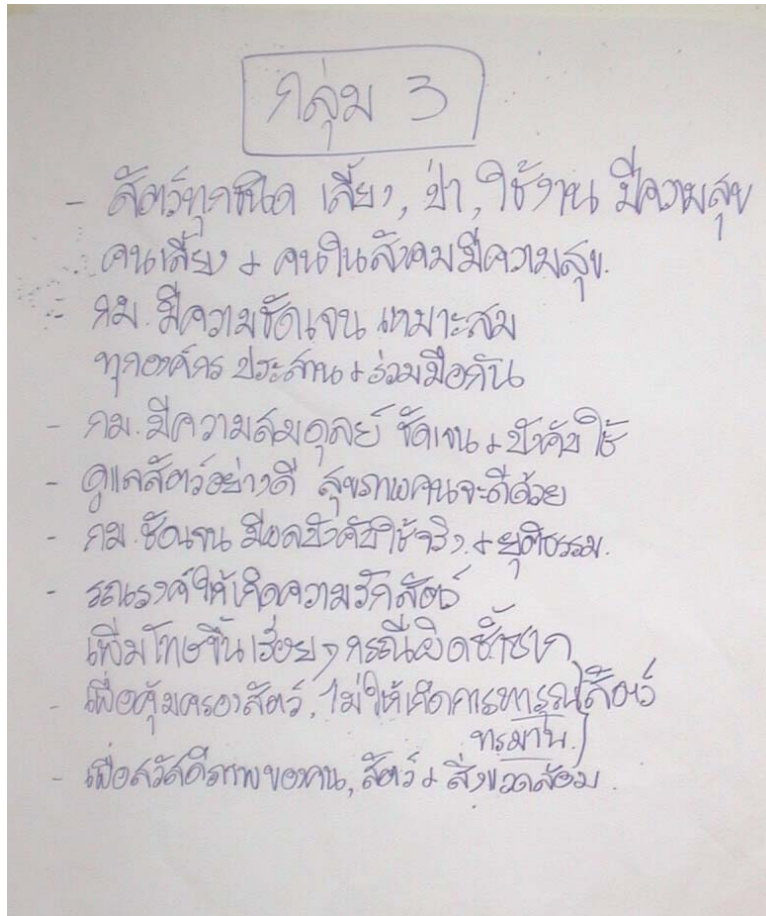
กลุ่มที่ 2

- เมื่อออกกฎหมายแล้วต้องไม่ขัดต่อหลักกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สิน กฎหมายรัฐธรรมนูญ และหลักสวัสดิภาพสัตว์
- มีหน่วยงานที่จะดำเนินการหลัก
- กำหนดคำนิยามของสัตว์อย่างชัดเจน เช่น สัตว์เลี้ยง สัตว์ป่า สัตว์เศรษฐกิจ
- ต้องสอดคล้องกับศีลธรรม ไม่มองด้านเศรษฐกิจอย่างเดียว
- มีการบังคับใช้อย่างจริงจัง โดยมี 2 ทางเลือก คือกำหนดโทษรุนแรงและกำหนดโทษขั้นต่ำ
- วิสัยทัศน์คือ “คนและสัตว์อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข”

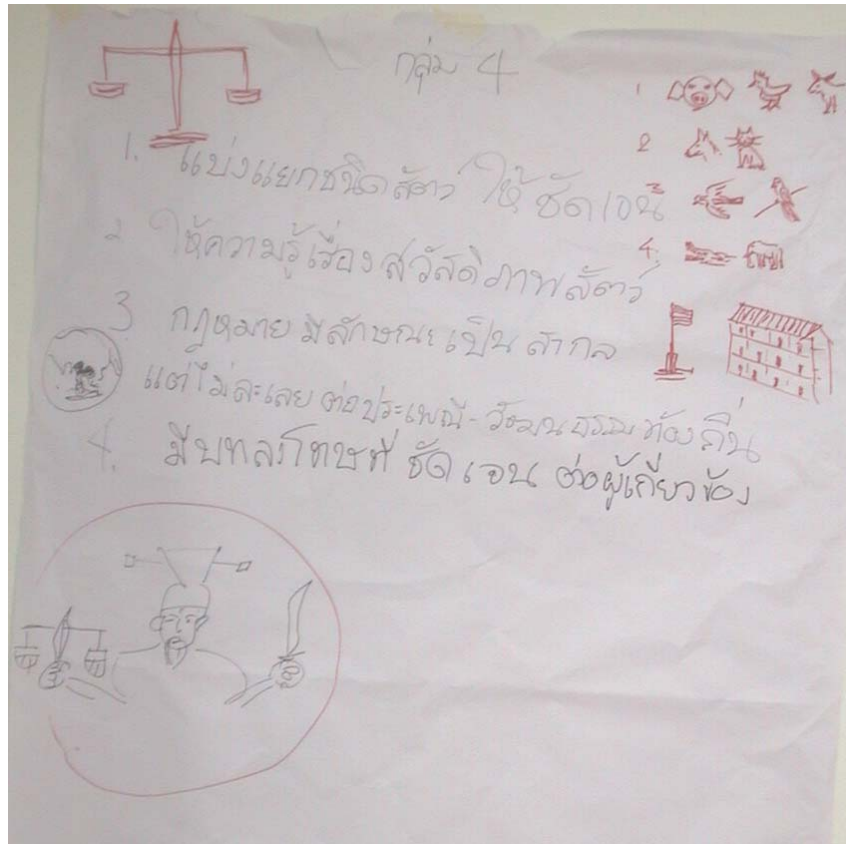

กลุ่มที่ 3

- แนวคิดคือให้คนเลี้ยงและคนกินสัตว์ สัตว์ทุกประเภท ไม่ว่าจะ เป็น สัตว์เลี้ยง สัตว์ป่า สัตว์ใช้งาน รวมถึงสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข และอย่างสมดุลและยั่งยืน
- กฎหมายมีความชัดเจน เหมาะสม ทุกคนมีส่วนร่วม
- กฎหมายมีความสมดุลชัดเจน มีการบังคับใช้จริงและยุติธรรม
- ดูแลสัตว์อย่างดี เพื่อสุขภาพคนจะดีขึ้น
- รณรงค์ให้เกิดความรักสัตว์
- มีองค์กรที่รับผิดชอบอย่างชัดเจน มีการบังคับใช้กฎหมายอย่างชัดเจน
- เพิ่มโทษขึ้นเรื่อยๆ กรณีที่ผิดซ้ำซาก เพื่อคุ้มครองสัตว์ไม่ให้เกิดการทารุณหรือทรมาน สัตว์
- เพื่อสวัสดิภาพของคน สัตว์ + สิ่งแวดล้อม

กลุ่มที่ 4

- ควรแบ่งแยกชนิดของสัตว์ให้ชัดเจน สัตว์เลี้ยง สัตว์ป่า สัตว์บริโภค ให้มีกฎหมายออกมาให้ครบทุกประเภท เนื่องจากสัตว์แต่ละประเภทจะต้องมีการคุ้มครองที่แตกต่างกัน
- ให้ความรู้เรื่องสวัสดิภาพสัตว์ตั้งแต่เด็ก โดยใส่หลักสูตรเกี่ยวกับการดูแลสัตว์ เพื่อปลูกฝังการรักสัตว์ให้กับเด็กๆ
- ออกกฎหมายมีลักษณะเป็นสากล เป็นที่ยอมรับของทั่วโลก แต่ไม่ละเลยต่อประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่น
- มีบทลงโทษที่ชัดเจนสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้อง